

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR

XVII. évfolyam, 9. szám • 2025. november

TEÁTRUM

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Gáspár Sándor
(10-11. oldal)

Kvártélyházi portrék

Kósa Ruben táncos-koreográfus, a Zalai Táncegyüttes művészeti vezetője, a KósArt Entertainment művészeti igazgatója és a Kvártélyház Szabadtéri Színház aktív részese szereplőként és alkotóként egyaránt. Szóba került a színház, a zene, a tánc, a fesztivál, azaz a Kvártélyház Szabadtéri Színház négy alappillére. (17. oldal)

Azok a boldog szép napok

Mint a mesékben, amikor a főhős belép a képekönyvbe, és életre kelnek az oldalak – úgy érezheti magát a néző az előadáson ülve. Koltay Gábor nosztalgia musical-je regényes történelmekönyvként elevenedik meg előttünk – boldogsággal, fájdalommal, pofonokkal, csókokkal -, visszavezetve minket a múlt század második felébe. (4-5. oldal)

Bajazzók Kecskeméten

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház történetének legröbb szereplő felvonulató operája, a Bajazzók több szempontból is különleges. Nemcsak a monumentális vállalkozás miatt, hanem azért is, mert ez Szegvári Júlia első rendezése. A fiatal színművész számára az opera világa nem ismeretlen terep – korábban többször is segítette a rendezők munkáját játékmesterként –, de most először ő irányíthatott mindent a színpadi világ megálmodásától a karakterek aprólékos megformálásáig. (8-9. oldal)

Holle anyó a Nagycirkuszban

A Fővárosi Nagycirkusz idén karácsonyra az egyik legszebb és legismertebb Grimm-mesét varázsolja a közönség elé, két lány kalandos túlvilági utazásáról, próbatételeiről és felnőtté válásáról szóló Holle anyót. Az eredeti mesét személyesebbé és modernebbé alakítottuk át: két lánytestvér történetét mutatjuk meg, akik a látványos cirkuszi koreográfiával előadott próbatételek során megtanulják, mit jelent testvérnek lenni és elfogadni egymást, minden különbségükkel együtt. (6-7. oldal)

Kvartélyházi portrék: „Tartást ad az embernek”

Kósa Rubennel beszélgettünk

Kósa Ruben táncos-koreográfus, a Zalai Táncegyüttes művészeti vezetője, a KósArt Entertainment művészeti igazgatója és a Kvartélyház Szabadtéri Színház aktív részese szereplőként és alkotóként egyaránt Szóba került a színház, a zene, a tánc, a fesztivál, azaz a Kvartélyház Szabadtéri Színház négy alappillére.

– Mik az első élményeid a Kvartélyházzal kapcsolatban? Meddig nyúlik vissza a mostani közös munka?

– Nagyjából 2010 óta léptünk fel a Kvartélyházban és a teátrum által szervezett fesztiválokra a Boxos (Varga János, a Zalai Táncegyüttes korábbi művészeti vezetője – a szerk.) vezette Zalai Táncegyüttesel. Majd 2020-ban a Hasonmások ősbemutatóján már nem csak, mint táncos vettem részt a produkcióban, hanem pár szám koreográfiáját is készítettem. Ez volt az első színházi koreográfiám, majd az évek során, mint alkotótárs folyamatosan jelen voltam a Tompagábor Kornél rendezte kvartélyházi előadásoknál: A Pál utcai fiúk, a Meseautó, az ÁJLÁVJÚ, a HAIR és idén nyáron a Spamatot.

– A színpadi előadások koreografálása mellett táncszínházi előadásokat is létrehozol. Milyen különbséget látsz az alkalmazott koreográfia és a táncszínházi előadás között?

Mennyire kell másképp foglalkozni egy színházi előadás koreográfiájával, ahol a színészeknek nem feltétlenül van táncos múltjuk, mint egy táncszínházi produkció esetében a saját együtteseddel?

– Töreksem arra, hogy ne legyen nagy különbség – nézői szemmel – a két típusú munkám között, de természetesen valamennyi eltérés fel lehet fedezni.

A kérdés mindig az: „Mi a cél?”. Dolgozom fiatalokkal is a táncgyűttesben és ez esetben a pedagógia a cél: megtanulnak valamit, amit utána előadnak. A felnőtteknél inkább egy történet elmesélése, egy gondolat vagy érzelm átadása történik meg a táncon keresztül.

A színházi előadásoknál nyilván igazodni kell ahhoz, hogy nem csak táncosok állnak a színpadon, illetve többféle nézőpont is van, míg egy saját táncszínházi estnél a saját elképzeléseim mentén haladok és nem kell kompromisszumot kötnöm a mozgásban.

– Amúgy kell kompromisszumot kötni, ha egy rendezőnek másfajta koncepciója van, mint amit te gondolsz? Vagy a két dolog működik együtt?

– Igen, van olyan, hogy kompromisszumot kell kötni és nem feltétlenül az jelenik meg, amit én elsőre gondolok. De ez nem baj, hiszen egy próbaidőszak alatt sok minden változik napról napra, próbáról próbára. Egy alkotófolyamat során ez így van rendjén.

– A tradicionális néptánc múltal, mennyire meglepő számodra ilyen produkciókban részt venni? Illetve a néptánc hagyományokat a mai irányzatokkal összekapcsolni? (több ruházati márka estjén vett részt az együttes illeszkedő táncprodukcióval – a szerk.) Hiszen egyfajta átmenetet is képviselsz, amely hangsúlyozza, hogy a mozgás és a tánc az egy és megbonthatatlan, mindegy mit táncol az ember.

– Tulajdonképpen már régóta ilyen vonalon is mozgunk, hiszen a beszélgetésünk elején említett első kvartélyházi élményeim is erős táncszínházi vonalat képviseltek. Boxos munkájában is hangsúlyos volt a táncszínház, amely nem mindig csak az autentikus néptáncból építkezett.

Ez érdekes kísérlet is, hiszen a kortárs kifejezés sok esetben még ma is ijesztően hat, viszont akár egy gymmes tánc lépés is a maga idejében kortárs volt.

– Amikor egy előadásban színpadon is vagy és koreografálsz is, van-e segítséged, aki ezt a kettősséget segít áthidalni?

– Nehéz ezt megoldani, mert egyrésztől dupla annyi munkát kell végezni, más részről pedig el kell dönteni, hogy az adott számban, amit a táncosok gyakorol, akkor éppen táncolok és ezzel én is gyakorlom és a körülöttem táncoló is érzik a teljes térformát vagy mint koreográfus kívülről nézem az összképet. Ez akár kicsit lassabbá is teheti a munkát, de általában feleséggel, Kósa-Kemes Laurával dolgozunk együtt, aki segítségemre van ezekben a helyzetekben is. Amikor én a táncos részeként gyakorlok, akkor ő kívülről nézi a koreográfiát és elmondja a véleményét. Nálunk abszolút harmonikusan működik ez a fajta családi együtt dolgozás.

– A táncon kívül az előadásokban játszol is. Bengrottól A Pál utcai fiúk című előadásba Áts Feriként. Mit jelent neked a tánc, a játék, a színészi jelenlét a színpadon?

– Érdekes feladat volt, mert előtte még nem volt ilyen jellegű munkám, hogy pár mondatom is volt a színpadon, sőt még akár énekelnem is kellett. De élveztem, inspiráció is volt a színpadi jelenlét a maga komplexitásában.

Abból a szempontból is jó dolog a tánc, hogy ad egy tartást az embernek és könnyebb kiállni utána akár más szerepkörben, hiszen a tánc is előadóművészet. Úgy vettem észre, hogy ez kevésbé működik más művészeti ágaknál.

A tánc, ha – akár csak kis ideig is – része volt az ember életének, már más színpadi hozzáállást ad.

– A Kvartélyházban, Tompagábor Kornél rendezésében eddig 6 bemutató volt. Ha egy gondolattal kellene jellemezned ezeket az előadásokat, mi lenne az?

- Hasonmások (2020.) – „Táncoló fekete lakkcipők”
- A Pál utcai fiúk (2021.) – „beugrás Áts Feriként”
- Meseautó (2022.) – „szárguldas (kicsit párhuzamban a Hasonmásokkal)”
- ÁJLÁVJÚ (2023.) – „nagyon amerikai”
- HAIR (2024.) – „szabadság”
- SPAMALOT, avagy a Gyalog galopp musical (2025.) – „örület”

– Van-e különbség a különböző előadáshelyszínek között? Más, ha száz vagy ha több ezer embernek játszunk?

– Abban nincs különbség, hogy hogyan kell játszani kisebb vagy nagyobb létszámú közönségnek. Természetesen minden helyszín más a földrajzi, technikai ...stb. adottságokat tekintve, de szerintem nem feltétlenül érdemes azzal foglalkozni, hogy hányan néznek, azért kell csinálni, mert az ember szeret alkotni.

